

Fundacja Wolność od Religii
Ul. Fryderyka Chopina 41/2
20-023 Lublin
KRS: 0000403073

Lublin dn. 03.09.2014

Dyrekcja Szkoły podstawowej nr 356
ul. Głębocka 66
03-287 Warszawa

Szanowni Państwo,

W związku z informacją otrzymaną od rodziców uczniów uczęszczających do szkoły podstawowej nr 356 w Warszawie dotyczącą wymogu oświadczenia o nieuczęszczaniu na lekcje religii/etyki, chcielibyśmy zwrócić Państwa uwagę na następujące zagadnienie.

Z dniem 1 września b.r. wchodzi w życie nowe zasady organizacji zajęć z religii i etyki. Dotyczą one zniesienia kryterium uzależniającego tworzenie grupy międzyszkolnej/pozaszkolnego punktu katechetycznego od zgłoszenia, co najmniej trzech uczniów oraz doprecyzowania formy wyrażenia życzenia w sprawie udziału w zajęciach z religii lub etyki.

Nauka religii i etyki nadal będzie organizowana na życzenie rodziców, bądź pełnoletnich uczniów. Od 1 września 2014 r. w miejsce oświadczenia wyrażanego w najprostszej formie wprowadza się oświadczenia w formie pisemnej, z zachowaniem dotychczasowej możliwości jego zmiany. Co ważne, szkoła nie ma prawa domagać się oświadczeń **informujących o nieuczestniczeniu ucznia w zajęciach z religii i/lub etyki**, natomiast w przypadku rezygnacji z udziału w tych zajęciach konieczne jest poinformowanie szkoły o zmianie decyzji.

Ważne: Uczeń może chodzić na zajęcia z etyki i religii! Religia i etyka nie są dla ucznia przedmiotami obowiązkowymi, udział w nich jest dobrowolny. Jednak po złożeniu oświadczenia udział w wybranych zajęciach staje się dla ucznia obowiązkowy. Uczeń może uczestniczyć w zajęciach z religii, z etyki, z obu przedmiotów, może też nie wybrać żadnego z nich. Jeśli w danej szkole część uczniów wyrazi życzenie uczestniczenia w zajęciach zarówno z religii, jak i z etyki, szkoła jest zobowiązana umożliwić im udział w zajęciach z obu przedmiotów, umieszczając odpowiednio (bezkolizyjnie) godziny nauki religii i etyki w planie zajęć szkolnych. Dla uczniów, którzy nie wybiorą żadnego przedmiotu szkoła ma obowiązek zapewnić opiekę lub zajęcia wychowawcze.

Zajęcia z religii (lub innego wyznania) i etyki w klasach (oddziałach) lub grupach międzyklasowych (międzyoddziałowych) organizuje się, gdy dyrektor otrzyma, co najmniej siedem zgłoszeń dotyczących danego przedmiotu. Jeśli zgłosi się mniej niż siedmiu uczniów, dyrektor szkoły przekazuje oświadczenia organowi prowadzącemu, który organizuje

odpowiednio zajęcia z etyki w grupach międzyszkolnych oraz zajęcia z religii - w porozumieniu władzami zwierzchnimi kościoła lub związku wyznaniowego - w pozaszkolnych punktach katechetycznych.

Od 1 września 2014 r. przestaje obowiązywać dotychczasowe ograniczenie, do co najmniej trzech uczniów, dla których organ prowadzący tworzy grupę międzyszkolną lub pozaszkolny punkt katechetyczny. Oznacza to, że zajęcia z etyki lub religii (określonego wyznania) są organizowane nawet dla jednego ucznia. W takim przypadku wskazane jest, aby zajęcia z etyki odbywały się w szkole, w której uczeń ten spełnia obowiązek szkolny lub obowiązek nauki.

Ocena z etyki jest umieszczana na świadectwie szkolnym bezpośrednio po ocenie zachowania. Nie wolno jednak ujawniać, czy ocena dotyczy religii czy etyki. Z tego względu w przypadku świadectw dla I etapu edukacyjnego nie stosuje się oceny opisowej z "religii/etyki". Niezgodne z przepisami jest również w zamieszczonym na świadectwie określeniu "religia/etyka" skreślenie lub podkreślenie jednego z przedmiotów.

Jeśli uczeń nie uczestniczył ani w zajęciach z religii, ani z etyki, na świadectwie szkolnym w miejscu przeznaczonym na ocenę z przedmiotu należy wstawić kreskę (religia/etyka -----), bez jakichkolwiek dodatkowych adnotacji. Jeśli natomiast uczeń zadeklarował udział w zajęciach z obu przedmiotów, zaleca się umieszczać na świadectwie szkolnym ocenę dla niego korzystniejszą (bez adnotacji, którego przedmiotu ona dotyczy) i tę ocenę wliczać do średniej ocen.

Cele, treści nauczania, zalecane warunki i sposób realizacji zajęć z etyki na wszystkich etapach edukacyjnych zostały określone w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r. poz. 977). Przepisy tego rozporządzenia stanowią bazę do opracowania przez nauczycieli programów nauczania etyki. Nauczyciel przedstawia dyrektorowi szkoły program nauczania etyki. Dyrektor, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej dopuszcza do użytku w szkole zaproponowany przez nauczyciela program i wpisuje go do szkolnego zestawu programów nauczania.

Mając powyższe na uwadze, zwracamy Państwu uwagę, że niezbędną przesłanką dla zorganizowania w ramach planu zajęć szkolnych nauki religii lub etyki jest **uprzednie otrzymanie od rodzica** (opiekuna prawnego) lub odpowiednio ucznia **oświadczenia w formie pisemnej** podpisanego przez rodzica (opiekuna prawnego) lub odpowiednio ucznia obejmującego oznaczenie imienia i nazwiska ucznia oraz jego życzenie (deklarację) uczestnictwa w zajęciach z określonej religii lub etyki.

Innymi słowy brak takiego oświadczenia, złożonego do dokumentacji prowadzonej przez szkołę, powoduje **brak niezbędnej przesłanki do dopuszczenia takiego ucznia do zajęć z religii lub etyki a tym samym powoduje obowiązek** nieuwzględniania takiego ucznia przy obliczaniu wskaźników określonych w § 2 ust. 1 ww. Rozporządzenia, na mocy których tworzy się grupy międzyoddziałowe lub międzyszkolne.

Co więcej, zorganizowanie przez publiczne przedszkole lub szkołę zajęć z religii lub etyki pomimo braku oświadczenia **w formie pisemnej** podpisanego przez rodzica (opiekuna prawnego) lub odpowiednio ucznia, **prowadzi do poniesienia przez jednostkę samorządu**

terytorialnego wydatków finansowanych z subwencji ogólnej na oświatę bez podstawy prawnej.

W szczególności brak w takim przypadku **podstaw prawnych dla zatrudnienia nauczyciela religii, nauczyciela etyki, katechety przedszkolnego lub szkolnego** a jednocześnie sprawozdawczość szkoły do SIO MEN dotycząca takich zajęć jest dotknięta wadą i prowadzi do **nieprawidłowości w obliczaniu subwencji oświatowej** ogólnej w kolejnych latach szkolnych.

Mając powyższe na uwadze, bardzo prosimy o zapewnienie w Państwa placówce oświatowej, finansowej z środków publicznych, poszanowania przepisów prawa oświatowego, poprzez **zapewnienie przejrzystej procedury odbioru od rodziców dzieci rozpoczynających zajęcia w roku szkolnym 2014/2015 odpowiedniego oświadczenia w formie pisemnej**. W przypadku jeśli pozostali rodzice lub uczniowie nie złożyli takich oświadczeń prosimy o pilne uzupełnienie tych wymagań ustawowych celem zapewnienia przestrzegania prawa.

Jednocześnie przypominamy Państwu, że na zasadzie § 23 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 19 lutego 2002 roku w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz. U. z dnia 16 marca 2002 r. z późn. zm.) *„Dyrektor przedszkola, szkoły i placówki ponosi odpowiedzialność za właściwe prowadzenie i przechowywanie dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej (...)”*

Ponadto zwracamy się do Państwa z prośbą o umieszczenie na oświadczeniu informacji, iż zarówno etyka jak i religia są przedmiotami dodatkowymi, a uczeń może uczęszczać na lekcje z obu tych przedmiotów.

Wnioskujemy również, aby dbając o komfort wszystkich uczniów, nie zapominali Państwo o dzieciach nieuczęszczających na katechezę i aby w ramach wzajemnego poszanowania umieszczać religię na planie zajęć (podobnie jak to odbywa się w przypadku zajęć etyki) w godzinach popołudniowych, nie zaś w pomiędzy lekcjami obowiązkowymi.

Z poważaniem,

Dorota Wójcik
Prezeska Zarządu